

Briselē, 2022. gada 31. maijā
(OR. fr)

9361/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0032(COD)

COMPET 358
IND 187
MI 414
RC 32
RECH 260
TELECOM 236
FIN 573
CADREFIN 87
CODEC 761

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Iepri. dok. Nr.:	9177/22
K-jas dok. Nr.:	6170/22 + ADD 1
Temats:	Regula, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts) <i>progresā ziņojums</i>

Gatavojoties Konkurētspējas padomes 2022. gada 9. jūnija sanāksmei, pielikumā pievienots prezidentvalsts progresā ziņojums par Regulu, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts).

Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts)

Progresu ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 8. februārī iesniedza minēto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai ¹. Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants, 173. panta 3. punkts, 182. panta 1. punkts un 183. pants.
2. Regulas priekšlikuma mērķis ir stiprināt Eiropas pusvadītāju vērtības ķēdi un ļaut izstrādāt un ieviest jaunākās un nākamās paaudzes pusvadītāju un kvantu tehnoloģijas, kas stiprinās Savienības modernās projektēšanas, sistēmu integrācijas un mikroshēmu ražošanas spējas, kā arī veicinās divējādās digitālās un zaļās pārkārtošanās īstenošanu.
3. Komisijas priekšlikumu papildina otrs projekts regulai, ar kuru attiecībā uz pusvadītāju kopuzņēmuma izveidi groza Regulu 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" ("Vienotais pamataakts"). Minēto regulas projektu atsevišķi izskata Pētniecības jautājumu darba grupa.

¹ Dok. 6170/22 + ADD 1

4. Pusvadītāju regulas priekšlikumam nav pievienots ietekmes novērtējums. Tā vietā Komisija 2022. gada 11. maijā publicēja dienestu darba dokumentu, kurā apkopoti priekšlikuma mērķi, kā arī Komisijas izvēlētās metodes, kritēriji un politikas risinājumi.
5. Komisija ar savu iniciatīvu iepazīstināja Konkurētspējas padomes 2022. gada 24. februāra sanāksmē sadaļā "Citi jautājumi".
6. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja vēl nav sniegusi savu atzinumu par priekšlikumu.
7. Eiropas Parlamentā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja (*ITRE*) vēl nav balsojusi par savu ziņojumu.
8. Eiropadome 2021. gada 21. un 22. oktobra sanāksmē pieņemtajos secinājumos uzsvēra, cik svarīgi ir panākt strauju progresu attiecībā uz iniciatīvām, ar kurām veicina progresīvas Eiropas mikroshēmu ekosistēmas izveidi visā vērtību ķēdē un veido lielāku noturību, tostarp attiecībā uz izejvielām, jo ir kritiski svarīgi nepieļaut to nepietiekamību, kas traucētu mūsu digitālo pārveidi. Šajā kontekstā Eiropadome norādīja, ka tā ar nepacietību gaida paredzamo priekšlikumu par Eiropas mikroshēmu aktu.

II. DARBS PADOMES DARBA SAGATAVOŠANAS STRUKTŪRĀS

9. Komisija savu priekšlikumu Pastāvīgo pārstāvju komitejai iesniedza 2022. gada 9. februārī.
10. Konkurētspējas un izaugsmes jautājumu darba grupa priekšlikumu sāka izskatīt 2022. gada 14. februārī un kopš tā laika turpina to izskatīt, lai līdz prezidentvalsts beigām nāktu klajā ar progresu ziņojumu par savu darbu.

11. Deviņās sanāksmēs, kas notika no 2022. gada februāra līdz maijam, darba grupa diskusijās galveno uzmanību pievērta galvenajiem principiem trīs pīlāros, kuri veido Komisijas priekšlikuma struktūru. Šajā izskatīšanas posmā budžeta aspekti netika ņemti vērā. Jo īpaši tika izskatīti šādi jautājumi:
- 1. pīlārā "Iniciatīva "Mikroshēmas Eiropai" ("*Chips for Europe initiative*") – iniciatīvas mērķi un īstenošana, Eiropas mikroshēmu infrastruktūras konsorcijs, kompetences centru atlases procedūra un to sasaiste ar pārējo pusvadītāju ekosistēmu;
 - 2. pīlārā "Piegādes drošība" – "pirmās šāda veida iekārtas" definīcija, novērtēšanas procedūra, lai iegūtu "integrētās ražotnes" vai "ES atvērtās fabrikas" statusu, un priekšlikuma pievienotā vērtība salīdzinājumā ar pašreizējo valsts atbalsta apstiprināšanas procedūru;
 - 3. pīlārā "Uzraudzība un reaģēšana krīzes situācijās" – uzraudzības un agrīnās brīdināšanas mehānisms, instrumentu kopums ārkārtas situācijām un to iespējamā ietekme uz vienotā tirgus pievilcību;
 - turklāt tika apspriesti noteikumi par pārvaldību, konfidencialitāti, sodiem un komitoloģiju, tādējādi pabeidzot visa teksta analīzi.
12. Pamatojoties uz minēto, prezidentvalsts saņēma dalībvalstu rakstiskus komentārus par regulas projektu kopumā. Pēc diskusijām darba grupā un minēto komentāru analīzes tā ierosināja dalībvalstīm sākotnēju kompromisu.
13. Komisija savu darba dokumentu, ar ko atbalsta regulas priekšlikumu, iesniedza Konkurētspējas un izaugsmes jautājumu darba grupai 2022. gada 12. maijā. Darba grupa varēs sākt izskatīt šo kompromisu pantu pēc panta un turpināt to līdz pusgada beigām.

14. Vienlaikus Pētniecības jautājumu darba grupa tikās piecas reizes, lai apspriestu priekšlikumu grozīt Regulu (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa". Prezidentvalsts 2022. gada 1. aprīlī rīkoja arī neformālu tehnisku darbsemināru.
15. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2022. gada 25. maija sanāksmē pieņēma zināšanai progresa ziņojuma projektu (dok. 9177/22), lai to iesniegtu Konkurētspējas padomei tās 2022. gada 9. jūnija sanāksmē.

III. GALVENIE POLITIKAS JAUTĀJUMI

16. Pamatojoties uz diskusijām, kas līdz šim notikušas darba grupas līmenī, prezidentvalsts atzīmēja, ka dalībvalstis atzinīgi vērtē vispārējo mērķi stiprināt Eiropas pusvadītāju ekosistēmu un stiprināt rūpniecisko piegāžu noturību šajā jomā. Tomēr tās saglabā vispārēju izpētes atrunu par Komisijas priekšlikumu.
17. Dalībvalstis piedalījās konstruktīvās debatēs par priekšlikumu. Tajās tika secināts, ka politiskā ziņā paši sensitīvākie jautājumi ir šādi.

a) Iniciatīva "Mikroshēmas Eiropai" ("Chips for Europe initiative")

Dažas dalībvalstis ir aicinājušas skaidrāk nošķirt iniciatīvas "Mikroshēmas Eiropai" ("Chips for Europe initiative") mērķus, komponentus un darbības. Sīki izklāstīja Eiropas mikroshēmu infrastruktūras konsorcijs statusu, taču šajā posmā nav sniegti skaidri norādījumi. Visbeidzot, dažas dalībvalstis lūdza sīkāku informāciju par procedūru, saskaņā ar kuru atlasa kompetences centrus pusvadītāju jomā, un par to, kā tie būtu jāsaista ar pārējo ekosistēmu.

b) *"Pirmā šāda veida iekārta"*

Dalībvalstis lūdza precizēt šo priekšlikumu un ierosināto definīciju.

Daži apšaubīja arī "integrētās ražotnes" vai "ES atvērtās fabrikas" statusa pievienoto vērtību. Varēja apspriest arī dalībvalstu iesaisti šo statusu piešķiršanas procedūrā. Dažas dalībvalstis aicināja stiprināt to lomu šajā procesā, vienlaikus uzsverot, cik svarīgi ir ierobežot administratīvo slogu, aizsargāt nosūtītās informācijas konfidencialitāti vai ļaut konsorcijiem pieteikties. Komisijas, Eiropas Pusvadītāju padomes un dalībvalstu loma šajā procesā vēl ir jāprecizē.

Daudzas dalībvalstis atkārtoti uzsvēra, cik svarīgi ir saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū. Viņi arī pauda bažas par "subsīdiju sacensības" risku.

Attiecībā uz aptveri dažas dalībvalstis vēlējās, lai atbalsttiesīgas darbības plašāk aptvertu pusvadītāju vērtības ķēdi. Dažas arī vēlējās, lai ar regulas projektu tiktu risināta problēma, kas saistīta ar pašreizējās paaudzes un attīstītāku mikroshēmu tehnoloģiju izstrādi Savienībā.

c) *Reagēšana krīzes situācijās pusvadītāju nozarē*

Sākotnējās diskusijās par šo tematu tika uzsvērts, ka ir vajadzīgas turpmākas diskusijas, lai precizētu Komisijas lomu un pilnvaras krīzes mehānismā.

Diskusijās tika uzsvērts, ka ir jāprecizē ārkārtas instrumentu darbība neatkarīgi no tā, vai tas ir informācijas pieprasīšanas mehānisms, prioritārais pasūtījums vai kopīgs iepirkums.

Vairākas dalībvalstis ir norādījušas uz nepieciešamību stiprināt dalībvalstu lomu šo mehānismu īstenošanā. Dalībvalstis arī atbalstīja papildu garantiju ieviešanu uzņēmumiem, aicinot ieviest taisnīgus cenu noteikšanas noteikumus, kas ir ierobežoti laikā un ir Savienības interesēs. Daudzas dalībvalstis ir atbalstījušas vajadzību pēc samērīga regulējuma, kas ierobežotu tirgus intervenci.

18. Pētniecības jautājumu darba grupā diskusijās tika uzsvērti šādi divi galvenie sarunu temati.

- Finansiālie aspekti: Komisijas priekšlikumā Savienības finansiālais ieguldījums iniciatīvā "Mikroshēmas Eiropai" darbībā, ko īsteno ar kopuzņēmuma "Mikroshēmas" starpniecību, ir 4,175 miljardi EUR, savukārt kopuzņēmumam "Galvenās digitālās tehnoloģijas" paredzētais finansiālais ieguldījums bija 1,800 miljardi EUR. No vienas puses, šis palielinājums rada jautājumus par finanšu resursu pārdali daudzgadu finanšu shēmā starp pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropa". No otras puses, tā aicina dalībvalstis un privātos partnerus ieguldīt jaunu finansējumu, jo Savienības finansiālais ieguldījums sedz kopuzņēmuma administratīvās un darbības izmaksas, ar nosacījumu, ka šo summu papildina vismaz līdzvērtīgs ieguldījums no dalībniekiem, kas nav Savienība (atbilstības princips).

- Pārvaldības aspekti: kopumā darbības, ko īsteno ar kopuzņēmuma "Mikroshēmas" starpniecību, ir iedalītas trīs kategorijās: a) ražošanas jaudas veidošana; b) pētniecība un inovācija, kas tieši saistīta ar iniciatīvu "Mikroshēmas Eiropai"; c) pētniecība un inovācija, kas tieši saistīta ar digitālajām tehnoloģijām, kuras nav minētas iniciatīvā "Mikroshēmas Eiropa". Attiecībā uz darba programmas pieņemšanu valdē Komisijas priekšlikumā paredzēts, ka tikai Komisijai un dalībvalstīm ir balsstiesības attiecībā uz ražošanas jaudas veidošanas darbībām. Tomēr vēl ir jāprecizē jautājums par privāto partneru balsstiesībām attiecībā uz pētniecības un inovācijas darbībām, kas tieši saistītas ar iniciatīvu "Mikroshēmas Eiropai".

19. Lai gan ir panākts būtisks progress, vairākās jaunās Konkurētspējas un izaugsmes jautājumu darba grupas sanāsmēs turpinās padziļināti apspriest priekšlikuma saturu. Tādēļ, ņemot vērā priekšlikuma sarežģītību, kā arī tā nozīmi augsta līmeņa Eiropas ekosistēmā, kas garantē pusvadītāju piegādes drošību Savienībā un attīsta jaunus tirgus modernām Eiropas tehnoloģijām, ir jāturpina darbs tehniskā līmenī, pirms Padome var pieņemt politisku lēmumu, kuram šis ziņojums sniedz ieguldījumu, apzinot galvenos politikas jautājumus.
20. Tomēr prezidentvalsts uzskata, ka šajā progresa ziņojumā sniegts līdzsvarots kopsavilkums par priekšlikuma izskatīšanas gaitā apzinātajiem galvenajiem politikas jautājumiem.

IV. SECINĀJUMS

21. Konkurētspējas padome tiek aicināta pieņemt zināšanai šo prezidentvalsts sagatavoto progresa ziņojumu.